

Megjelenik minden vasárnap és csütörtökön.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Szabó Albert könyvnyomdájában Kézdi-Vásárhelyt, hova egy a lap beltartalmi részét illető közlemények, mint az előfizetések, hirdetések, nyilvtári cikkek stb. intézendők.

Nyilvtári cikkek soronként 10 kr-ért közöltnék.

SZÉKELYFÖLD

Politikai, közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hírlap.

Előfizetési árak:

Egy évre . . . 6 frt — kr
Fél évre . . . 3 frt — kr
Negyed évre . . 1 frt 50 kr
Külföldre 1 évre 8 frt — kr

Egyes szám ára 6 kr.

Hirdetések díja:

minden egyhasábos garmond-sorért vagy annak térfogatáért 4 krajczár.
Ezenkívül minden beiktatásnál 30 krajczár bélyegdíj fizetendő.

A feltámadás ünnepe.

Kézdi-Vásárhely, 1889. ápr. 20.

Lejátszódott az Isten-ember nagy tragédiája . . .

Ma ünnepli a keresztény világ a feltámadás nagy napját annak megújuló emlékére, hogy a Megváltó, ki magát a bűnös emberiségért halálra adta, e napon támadott fel halottaiból.

A sziklasir kőfedele felpattant harmadnap után s Jézus, kit meghaltak hittek, kiszállt a sir éjjeléből . . . él.

A feltámadás, az igazság papja világító szövétnéket gyújtott a temetők buskódében; az erényhős széttepte a kétely fátyollepleit, lerázta lábáról a halál bilincseit s kivívta az öröklét hervadhatlan babérait. Ez örömezt boldogítja a hívő lelket, a „Resurrexi“, a győzelem incarnatioja, mely égi fényvel sugározza körül a követők homlokát, ez a béke-olajág, melynek nyomán üdv, malaszt fakad a földi pálya végén.

E szót: „Feltámadtam“, szent áhitattal érzi a keresztény világ. Ez symboluma az emberiség törekvésének, mert összeomlott az ó-világ, romjain egy újabb emelkedett, meghalt a múlt a kereszténység s a jövő kikelt a sziklasirból, hova a gonoszok kezei temették. A sebre, melyet az emberiség szívében a közöny és tévely ütött, reá cseppent a vallás malasztja s megadta az ohajtott vigaszt. A lelkiismeret szabadsága elhagyta börtönét, a szeretet újra él, felmelegítette a megfagyott szíveket. Az ellenségből testvér lett, a harc helyébe béke lépett, az üldözönek igaza lett, az éhezönek kenyér s a bűnbánónak irgalom adatott.

A feltámadás e dicső állapotát nagyon ki kellett érdemelni. Hordozni kellett a nehéz keresztet, haladni kellett a tövises uton. Szí-

vébe van ez vésve úgy egyeseknek, mint magának a nemzetnek. Erősen éreztük, hogy az ősi alkotmányból folyó közszabadság őseinknek holttestén át volt elérhető; a feltámadásért viselni kellett a töviskoronát, a pribékek rágalmaikat; csak így vált lehetővé, hogy kikeljen a sziklasirból a modern Magyarország, az egységes és szabad magyar nemzet.

A ki részeseit akar a jóban, be kell járni annak a Kálváriát, tűrni kell a gunyt, rágalmat, szenvedéseket; erre tanít az élet termése mellett maga Jézus is, midőn így szól: „Az méltó egyedül én hozzam, ki bátran viszi az én keresztetemet“. Ki viselni tudja a töviskoronát, nem riad vissza a keserű kehelytől, s elmondhatja: beteljesedett . . . a mit kívántál tőlem, Atyám, teljesítve van, várom kezeidből mennyei örökségemet.

A megváltás ünnepe nem egyesek, nem egyházak, hanem az emberiség, egyetemes jog, általános kötelezettség ez annyira, hogy a ki ebben kivétel, az a poroszlok, farizeusok közé való.

Az általános művelődés, a tudomány van hivatta arra, hogy szívébe vesse a kétkedőnek a hit világát, melyet megpecsételt, jogosulttá tett a feltámadás, hogy általa megváltsa a bűntől és nyomortól az embert. Ha az égből jött igazságnak ez sem adná meg a jogosultságot, úgy megadja ama vérkeresztesség, melyet a kereszténység kiállott a pogányvilággal csatamezőn, karddal a kezében, bocsnattal szívében és a börtön falai között élő hittel, kétségbeesni nem tudó lélekkel.

Mert a miként a hősök, vértanúk és üldözöttek nemzete nem hal meg, a martirok keresztfájára, az ártatlanok börtönének küszöbére, a szabadsághősök akasztófájára irt szócseka: szeretet, védő angyalok áll

mindig felette, úgy keresztre feszíthették az igazságot, megnyithatták oldalát a zsoldosok lándzsái, hengeríthettek követ reá, de a szikla-sir nehéz kőfedele felpattant, s kit holtak váltak, feltámadt, feje körül glóriával, testének erejében, az élet pezsgésében.

Az Isten-ember tragédiája nem maradt követetlenül. Megtöltte az igazság szellemével a világ négy táját, a jó lelkek, a hősök csodattai mindig nagyobbodtak, mindnyájuk arcáról messze sugárzott a fájdalom, mi azt hirdette: meg vagyunk váltva a halál által az örök életre.

Feltámadott! Ez a mindent átölelő szó, ez a remény, a kebelnek legbecesebb tápláléka. E hitben táplálkozik a mai ünnepnapon a keresztény világ, e hit ragyog le ma minden keresztény arcáról, hogy: feltámadunk.

A szeretet a keresztén született s a feltámadásban ömlött el a földön. A kereszt nem más azért, mint a megváltás evangéliuma, a győzelem simptomája, mely erőt ad a gyengének, vigasztalja a szomorút . . . In hoc signo vinces; ez volt felírva az égre, midőn Konstantin császár ellenségein győzedelmeskedett, ez van felírva mindenütt, hol ártatlanok küzdenek a gonoszszal.

Krisztus a szabadság és szeretet eszméjének incarnatioja, iránytű az igazság útján, melyért isteni lelke, lángszelleme egész életén át hevült. Az erős akarat végre is győzött . . . Új életet lelt a föld felé s most az Atyának jobbján ül.

A boldogulathozhoz szükség, hogy Jézusnak szelleme és szeretete minden szívben gyökeret verjen, hogy mentől inkább általánosodjék a keresztény világon a vallásos hit, erkölcsös érzés, mert csak így mondhatjuk el: feltámadunk.

A „Székelyföld“ tárczája.

A Gömböcz Jónásné betegsége.

(Elbeszélés.)

Olyan gömbölyű volt Gömböcz Jónás ur, mint egy szövetséges „o“ betű.

Ha véletlenségből borkereskedő vagy sörgyáros lett volna, úgy bizonyára hordóhoz hasonlított volna őt mindenki. De hát Gömböcz ur szerencsétlenségére sertésborkereskedő volt és így az ő mesterségéből venni a hasznát az ő természetére minden esetre nagy udvariasság lett volna.

Denique Gömböcz ur sertésborkereskedő volt L-ben. Volt neki valami 50 ezer disznója és így nem lehet csodálni, hogy még olyan disznója is volt, hogy egy igen szép feleségre tett szert.

A szép Málvina gyöngye volt a menyecskének. Sőtét éj volt a szeme világa, hajnal hasadása az arczpirulása, kéjre sovárgó a keble hullámzása és csókra csábító a lihegő ajaka.

Mikor a nagy terem ebédlő-asztalánál a table d'hôte-hoz megjelentek, mindig feléje fordult az egész asztal tekintete és nem egy ajkáról ellebbent a szánakozó megjegyzés:

— Szegény asszony!

Ez a megjegyzés nem volt ugyan valami hizelgő a férjre nézve, de hát a szép menyecské férje iránt sohasem szoktak valami nagyon udvariasak lenni a férfiak.

És a szép Málvina helyzete csakugyan szánakodónak látszott.

Férje valósággal egy nagy zsíros bódéhoz ha-

sonlított; arczáról hiányzott a szellem és az egész table d'hôte alatt is úgy látszott, hogy több figyelmet tanúsított a beafstek-ek és borjuszeletek iránt, mint az ő szép felesége iránt, a ki minden áldott ebédnél ott ült vele szemben.

Ki valaha egy fürdőhely table d'hôte-jának rendez vendége volt, annak fogalma lehet még a royalista államban is a legkellemesebb köztársaságról.

Sőt határozottan állithatom, hogy a köztársaságot sokkal könnyebben be lehetne hozni minden államban table d'hôte segítségével, mint a véres forradalmakkal.

Az a szabadság és könnyűség a megismerkedésben, az a fesztelenség és könnyedség a társalgásban és az a természetesség és mesterkéletlen kedvesség sehol a világon nem élvezhető annyira, mint egy fürdőhely table d'hôte-jánál.

Az ember leül a nagy asztal bármelyik részéhez, bemutatja magát a szomszédjainak és a szemközt ülöknek, aztán elkezdi velük társalogni azon a kedélyes és bizalmas hangon, a melyen csak a régi ismerősök szoktak társalogni.

Sőt lehetetlen is, hogy meg ne ismerkedjék és ne társalogni, mert hiszen az ebéd minden fogása alkalmat nyújt rá s még a leghallgatagabb ember is, ki a leves, pecsenyék és tésták fogásainál a hallgatás bravúráját ki tudta vinni, az ebéd végén okvetlenül megszólal, és ha csak annyit kérdez szomszédjától, hogy: „Szereti nagysám a sajtot?“ — a jég meg van törve, a társalgás meg van kezdve, és a mi ezután jön, azt már mindig megcsinálja a véletlen, vagy pedig a sors.

A szép Málvina mellé a table d'hôte-nál jobb-

oldalról egy nyugalmazott alezredes került, baloldalról pedig egy fiatal földbirtokos.

Az alezredes ur a legelső table d'hôte-nál azt kérdezte legelőször is a szép menyecskétől:

— Nem parancsol nagysám egy kis burgonyát?

Patakó Oszkár pedig — a hogy a baloldali szomszédot hívták — azt kérdezte:

— Szereti nagysád a borjuszeletet?

Ilyen fontos és ilyen költői tárgyakon kezdődnek az élet regényei.

Néha a burgonyán kezdődnek a legkomolyabb tragédiák, máskor meg borjuszeleten a komédiák; csak az a kérdés, hogy a burgonya egy rokkant alezredesnek vagy egy fiatal földbirtokosnak a garnirungja-e.

Most az egyszer a burgonyából nem született sem tragedia, sem komedia.

A jobboldali szomszéd, a nyugalmazott alezredes, a saison végéig minden áldott nap a table d'hôte-nál udvariassan megkérdezte:

— Parancsol nagysám egy kis burgonyát?

Mindössze is az a roppant változás támadt az egész évad alatt, hogy a saison végére e bizalmas beszéd mellé még egy másik is járult, a mi már minden esetre nagy haladást mutat:

— Tisztán szokta inni nagysád a bort, vagy vízzel keverve?

Hanem a borjuszelet?! — a borjuszelet nagy haladást tett, mert a borjuszeletből esinos kis komédia kerekedett, a miről egész Herkules-fürdő sokat beszélt; ez volt a legkitűnőbb mód arra, hogy a férj, bár egy kissé a dolog őt is érdekelte volna, mitsem tudott meg róla.

Az ismerettség tehát a szép Málvina és Oszkár

A pénzügyminiszterium államtitkára. Láng Lajos országgyűlési képviselő és egyetemi tanár a pénzügyminiszteriumban államtitkárrá neveztetett ki. A kinevezést a hivatalos lap közelebbi száma közölte. Láng Lajos, ki már a legközelebbi napokban megkezdí államtitkári működését, kerületében új választásnak veti alá magát.

Az 1889. évi ujonczállítás. A honvédelmi miniszter az idei ujonczállítás tárgyában valamennyi törvényhatósághoz körrendeletet intézett. A körrendelet tudatja a törvényhatóságokkal, hogy az idei ujonczállítás a május hó 10-étől június hó 20-áig terjedő időn belül hajtandó végre és hogy arra az 1868., 1867. és 1866-ik években született hadkötelesekből álló három korosztály hivatandó fel. Utasítja ennél fogva a törvényhatóságokat, hogy az ujonczosítási, utazási és működési tervet most már haladéktalanul és olyképen állapítsák meg, hogy a rendelkezésre álló idő teljesen kihasználtsák; szükség esetében a sorozóbizottságok esetleg vasárnapokon is működjenek, a fősorozás lehetőleg még június 20-ika előtt is befejeztessék s e célból a sorozóbizottságok az eddiginél nagyobb számmal küldessenek ki. Egyáltalában minden intézkedés olyképen tervezendő, hogy az idei fősorozás a lehető legrövidebb idő alatt foganatosítható legyen. A tervezetek legkésőbb május hó 5-ig terjesztendők fel a honvédelmi miniszteriumhoz. A körrendelet felhívja továbbá a törvényhatóságokat, hogy a sorozójárásbeli tisztviselőket haladéktalanul utasítsák oda, miszerint azok az állítási lajstromokat az eddigi minták és szabályok szerint szerkesszék és állítsák össze és azokba az idei sorozásra felhivatandó három korosztályba tartozó 1868., 1867. és 1866. évi születésű összes hadköteleseket és így ezek között a múlt évben, az akkori harmadik korosztályban, családi tekintetéből ideiglenesen fölmentetteket is teljes számban vegyék föl. Az országban divó nyelveken szerkesztett ujonczosítási hirdetmények kellő számú példányokban utólag fognak megküldetni.

Népfőlképző-tanfolyamok az idén is lesznek. Minden feldandár és huszárezred állomásán, a hol legalább is 10-en jelentkeznek, június hó 17-től július 7-ig népfőlképző-tanfolyam lesz felállítva. A fölvetel iránt a folyamódásokat május hó 1-ig ama népfőlképzési járás parancsnokságához kell benyújtani, melynek területén az illetők tartózkodnak. Bővebb tájékozás az említett parancsnokságnál, vagy a Budapesti Közlöny 89-ik számában közölt hirdetményből merithető.

SZEMLE.

A francia szenátusnak mint főtörvényszéknek vizsgálóbizottsága már erősen

között a borjusleten kezdődött és aztán keresztül menve az egész étlapon, majd a divat kérdéseire, a fürdői pletykákra, a napi eseményekre, végre eljutott odáig, a hol a társalgás művészete és érdekessége kezdődik, midőn egy férfi és egy nő nem harmadik személyekről, hanem csak egymásról vagy egymást érdeklő dolgokról társalognak és midőn a kölcsönösen növekvő rokonszenv a társalgásban mindig bizonyos emelkedést, előrehaladást és közeledést tud felmutatni.

Oszkár és Málvina ismeretségében az első határ-kő, mint már említettük, a borjuslet volt. A második határkő volt a velős croquette, midőn is Oszkár a tálat átnyújtván, szomszédnőjének a tálat alatt egy villamos kézszorítást váltott a szép asszonynyal.

A harmadik határkő a poulardnál volt, midőn a kompótos tálat átnyújtván, Oszkár egy alkalmas czélzást tett az édes compotról az édes csókra.

Negyedik határkő volt a jardinette, a midőn már tálat nélkül szorította meg Oszkár a szép asszony kacsóját, természetesen az asztal alatt.

Igen rövid időközben felállították az ötödik határkővet is, a mikor már Oszkár az asztal alatt egy levelet csempészett a szép asszony kezébe.

A mi ezután következett, oda már nem is lehet képzelni határköveket, azt csak úgy... pontok között beszéljük el érdekfeszítő rövidséggel.

A legközelebbi table d'hôte-nál Gömböcz Jónás ur egyedül jelent meg.

Midőn kérdezték tőle, hogy neje talán elutazott, ő egykedvű rövidséggel csak annyit válaszolt, hogy rosszul érzi magát, nincsen étvágya...

Hanem azért Gömböcz Jónás ur kifogástalan étvágygyal temette el magába a beafstekeket és a borjusletek hosszú sorát.

Másnap és harmadnap ismét egyedül jelent meg Gömböcz ur és a szomszédok kérdésközdéseire kétségbevonhatlan nyugalommal mondotta, hogy a felesége nem képes a table d'hôte kosztját elviselni, azért otthon étkezik, mert különben is beteges.

— Hanem azért kitűnő asszony az én feleségem,

működik. A bizottság elnöke Boulanger és pártja két főkolomposának lakásán házmotozást tartott. Egy csomó sürgönyt, térképet és levelet koboztak el. Hogy valami fontosat találtak volna, nem igen valószínű, mert már jó előre elterelték volt mindent, mi esetleg gyanus lehetett volna.

Az orosz kormány halálös döféseket osztogat a németeknek, mely birodalma balti tengeri tartományait lakja. A rendőri közigazgatás reformja után újabbban az iskola és az igazságszolgáltatás eloroszosítása következett. Jövőre a békebírákat a korona nevezi ki s a tárgyalás csak orosz nyelven folyhatik. Az esküdtzsekeket pedig teljesen eltörölték. Az összes középiskolákat vas szigorral oroszosítják; a német magán nevelő intézeteket is becsukják, a német középiskolákban az orosz oktatási nyelvet teljesen behozzák.

A román képviselőház e hó 17-én megszavazta az erődítési munkálatokra kért 15 milliónyi hitelt. Nem tartják lehetetlennek, hogy Catargiu e hitelekelt Oltu erődítésére fogja fölhasználni. Ez által az erődítések jellege lényegesen változnék és nem fordulna többé Oroszország ellen.

Nátália exkirályné május 1-én érkezik Belgrádba. Tiszteletére hivatalos fogadtatás lesz. Husvét után Belgrádba érkezik Mihály, a száműzött metropolita is.

A bolgár fejedelem állása erősödik. Constantin metropolita néhány nap óta megváltoztatta eddigi ellenséges magatartását. Imájába foglalja a herceg nevét és meghagyta egyházmegyéje papságának, hogy ők is hasonlóan cselekedjenek. Bolgár politikai körökben sok jót várnak e változástól.

Kézdi-Vásárhely város képviselő-testülete

folyó hó 17-én délután 3 órakor gyűlést tartott, melyen a következő ügyek tárgyalattak le:

1. Elnök polgármester beterjeszti jelentését a kézdivásárhelyi regále megváltása ügyében kiküldött bizottság budapesti utjáról. A képviselő-testület ugyanis Bartók Károly polgármestert, Kovács Dániel pénztárost és Molnár Józsiás képviselőt bizta meg, hogy a nagyméltóságu pénzügyminiszteriumnál a városi italméresi jog megváltása iránt előterjesztést tegyenek s lehető kedvező megváltási alapot állapítsanak meg, s egyáltalában utasításokat kérjenek arra nézve, hogy minő alapon lehetne Kézdi-Vásárhely városának minél nagyobb megváltási összegben részesülnie. Polgármester és városi pénztárnok által e tárgyban beadott jelentést, érdekességénél fogva, egészen közöljük:

— tette hozzá — nem követeli tőlem, hogy én is otthon étkezzem, mert tudja, hogy én mennyire szeretem a table d'hôteket.

A table d'hôte közönsége körében azonban a szép Málvina betegsége nem igen keltett nagy részvétet, mert hamar észrevette mindenki, hogy a table d'hôte-ról nemcsak a szép Málvina maradt el, hanem csodálatos módon Pataky Oszkár ur is.

Minden fürdőhelynek a főpetykagyára tudvalevőleg a table d'hôte; a menu tordalékaul tehát igen hamar kitaláltak itt is egy pikáns históriát a szép Málvináról.

De hát a férj nyugodtan ette tovább is az ő beafstekeket, senki sem szólt semmit.

És végre is az mindig a férj dolga, hogy a felesége hol eszik és mit eszik...

Hanem azért a jobboldali szomszéd, már t. i. a nyugalmazott alezredes ur, a ki csak burgonyáig és a vízzel kevert borig jutott, nem nyugodott meg addig, míg a dolognak nyitjára nem jött.

Az egyik table d'hôte-nál aztán elmaradt az alezredes is.

Titkon elszempolygott a Gömböcz ur lakásához, meglapult az ablak mellett és elkezdett hallgatózni.

Pohárcsengés, kés-zörgés és kacagás hallatszott ki az ablakon át.

Sőt egyszer-egyszer olyan artikulálatlan gyanus hangokat is vélt hallani, a melyeket egész hűséggel leírni nem lehet, kótára se lehet szedni, de a melynek hangzása mégis bájosabb a legcsiklandosabb zenénél.

Az alezredes ur nem állhatta meg, hogy pillanatra fel ne emelje fejét és be ne tekintsen az ablakon.

A lebecsátott függönyök egy hasadékan bepillantott a szobába, de hirtelen visszakapta fejét és aztán megtapogatta a lehajlástól megmerevedett derekát, tovább ballagott, miközben nagyot sohajtott:

— Istenem! milyen nagy különbség van a burgonya és a borjuslet között!?

Ez alkalommal a mélyen t. képviselőtestületnek márczius 15-én 13. sz. a. hozott határozata értelmében Kézdi-Vásárhely város italméresi jogának mikénti megváltása tárgyában Budapestén az illetékes körökben tett eljárásainkról jelentésünket van szerencsénk a következőkben előterjeszteni.

A t. képviselőtestület értelmében folyó évi márczius hó 17-ik napjára felmentünk Budapestre, hol orsz. képv. Nagys. Benkő Sándor és Nagys. Nagy Gábor pénzügyminiszteri oszt. tanácsos urakat felkerestük, e város italméresi jogának megváltása tárgyában teendő lépéseket megbeszéltek, — s azon megállapodásra jutottunk, hogy másnap az ezen szakban működő miniszteri tanácsos urnál tiszteletünket tette, tőle — tekintettel a város speciális helyzetére — a további teendőkre nézve egyenes és őszinte utasítást kérünk.

Másnap Melt. Fejér Miklós miniszteri tanácsos urnál tiszteletünket tettük s ez alkalommal kimerítőleg előadtuk Kézdi-Vásárhely város különleges viszonyát, kérve ő méltósága bölcs tanácsát és nagyrabecsült támogatását. A miniszteri tanácsos ur előkevény udvariassággal fogadott, jóakarólag ígerte támogatását, ez ügyben a város által teendő további lépések megtétele végett utasi ott Smidt pénzügyminiszteri titkár urhoz, ki az egész birodalomra nézve van megbízva az italméresi megváltás vezetésével. Még azon nap az említett titkár urnál tiszteletünket téve, helyzetünket őszintén és leplezetlenül előadtuk; felajánlottuk, hogy a város évenként a bor után 3000 forintot, a szeszgyárosok által fizetett termelési adó forintja után 1/4 krt (mely átlag 400 frtot tett ki), s a sör- és pálinka-árusok után évenként 760 frtot, s így összesen 4160 frtot élvezett; de ha jövedelmét, italméresi jogát, hasznosítani akarta volna, — a melyet, fájdalom, soha jogába nem vett — 20 ezer forinttól 25 ezer forintig értékesíthette volna bérbe-adás útján; kimerítőleg megmagyaráztuk, hogy ezen jogát azon oknál fogva nem vette igénybe, mivel a lakosság zömét a szabad székelly katonaság képezte és képezi, kik régi uzus szerint épen oly jogot tartottak az italméreshez, mint a város mint erkölcsi testület, s e szerint minden egyesnek féltett tulajdona lévén, azt a beszámazottakkal szemben féltékenyen őrizték, kizárva azokat ennek használatából, vagy pedig egyes esetekben 200 frt lefizetése mellett engedélyezték.

Az előadottak alapján Schmidt titkár ur a következő utasítást adta:

Ez ügyben tartandó tárgyalás alkalmával Háromszék területére kinevezett kincstári biztos előtt a város igyekezzék egyfelől az említett 4160 frt után eső megváltási díj-összeget értékesíteni, de másfelől — tekintettel a város különleges helyzetére — az ezen idő alatt bor-, sör-, szesz- és pálinka-árulás után egyesek által fizetett III. osztályu keresetadó-alapot is állítsa fel megváltási alapnak és ez uton kérje a megváltási összegnek megállapítását, de egyszersmind az egyeseket is figyelmeztesse, hogy ez alkalommal ők is egyenként és külön-külön igyekezzenek jogaikat értékesíteni; minek azon haszna lehet, hogy ha a III. oszt. kereseti adó a magas kincstár által megváltási alapul elfogadtatnék, vagy a város, vagy esetleg az egyesek fognának a megváltásban (díj-összegekben) részesülni.

Most egyelőre nem lehet tisztán megállapítani, hogy a kincstári biztos által a III. oszt. kereseti adó alapján a város-e vagy pedig egyesek fognak jogszerű tulajdonosnak elismertetni, a megváltási összeget ki fogja kapni, de az együttes eljárásnak annyi haszna meglesz, hogy ezen szép összeget akár a város, vagy egyesek kapják, de városunkban marad; tehát figyelmeztetjük az érdekelteket, hogy e hó folyama alatt jogaikat érvényesíteni igyekezzenek, — a város mint erkölcsi testületre nézve a törvényes lépéseket megtételére a tanács és tisztai ügyész bizassék meg.

Minden egyesre nézve 1882—1886. évig bezárólag fizetett III. oszt. kereseti adó munkálatokat bevégeztük, tehát e tekintetben is az előleges lépések meg vannak téve, s bárkinek is szívesen szolgálunk nemcsak utasítással, hanem a kérvényezés szükséges adattal is — mely előleges munkálat a városi adóhivatalban mindenkinek rendelkezésére fog állani.

A miniszteri titkár ur azon határozott ígérettel bocsátott el, hogy a magas kincstár tekintettel fog lenni városunk speciális helyzetére és e körületben kinevezett biztos utasítatni fog minden, általunk a törvényes határok között felállított alapot figyelembe venni, s különösen a III. osztályu kereseti adót tárgyalás alapján elfogadni, mely ha tekintetbe vétetik, egy tekintélyes összegre (a mely körülbelől, számításunk szerint, 140 ezer forintot tenne ki) számíthatunk.

A kiküldött bizottság jelentése helyeslőleg vétett tudomásul.

2. Olvastatik J. E. kézdivásárhelyi lakos kérése 20 frt városi pótdadó elengedéséért. A képviselőlet egyhangulag elfogadja a tanács azon véleményét, hogy miután J. E. állami adója törölve lett, az

ezután kivetett községi pótdó is leirandó lenne. Ennélfogva a kérdésnek hely adatott s a kért tör-lés elrendeltetett.

3. Elnök polgármester előterjeszti, hogy a vá-rosi tisztviselők nyugdíj-ügyében ohajtandó lenne a képviseletnek lépést tenni, s felkéri a gyűlést, hogy tekintve a közg. tisztviselők reménytelen jövőjét, tegye magáévá ezen ügyet s intézzen fel-terjesztést e megye alispánjához az iránt, hogy a városi tisztviselők is vétetnének fel a megyei tisztviselők nyugdíj-alapjához. Ezen kérdés ta-nácskozás alá vétetvén, határozatilag kimondatott, hogy a képviselet magáévá teszi tisztviselői nyugdíj-ügyét s egyuttal bizottságot küld ki an-nak kipuhatolása végett, hogy az országban lé-tező nyugdíj-alapok melyike nyújt legtöbb ked-vezményt. A képviselet majd ezen bizottság ja-vaslatához képest fog ezen ügyben határozni.

4. Felolvastatik Háromszék megye alispánjának leirata, melyben hivatkozva Kézdi-Vásárhely vá-roos czélszerűtlen építkezéséből kifejlődő ked-vezőtlen egészségügyi viszonyaira, elrendeli, hogy a város mérnöki legvételével, készítessék egy térkép, csatornázási és építkezési tervezet, hogy ezeknek alapján szabályrendeletileg lehessen az építkezést szabályozni. A képviselet a leiratot tu-domásul vevén, a tanácsot bizza meg egy a tér-kép, mint a tervezetek elkészíttetésével.

5. Polgármester bejelenti, hogy a város tulajdo-nát képező Keeskes, Zsiros erdőségeiben a legel-tetési jog 123 frtért, a Kétág erdőségben 180 fo-rintért, a szénpiaczi ház 50 frtért, a Vinternic-z-féle telek végében levő kis ház 6 frtért lett egy évre bérbe adva. A Vinternic-féle telekre nézve bérbevevő nem akadt. Ezen jelentés tudomásul vétetvén, a V-féle telek kiadása iránt újabb ár-verés rendeltetik el.

6. Polgármester jelenti, hogy a pásztorok az eddigi rendszer szerint lettek felfogadva. Szolgál tudásul.

7. A tanács jelentése, hogy egy fehér tenyész-állat 100 frtért vásároltatott, tudomásul vétetik.

8. Polgármester előterjeszti, miszerint a kézd-i-vásárhelyi erdész kérdést intézett az iránt, hogy hajlandó lenne-e Kézdi-Vásárhely városa két holdnyi területet a tulajdonát képező fekvőségek-ből faiskolának ingyen vagy mérsékelt áron át-engedni? A képviselet határozatilag kimondja, hogy miután a város jelenleg nem rendelkezik ezen czélunk megfelelő helyiséggel, a kérést nem teljesítheti.

9. A város tulajdonát képező ugynevezett ba-rom-piaczi kert T. I. kézdí-vásárhelyi szeszgyá-rosnak 6 évre — 50—50 frt évi bér mellett — bérbe adadni határozatlik.

10. Polgármester előterjeszti, hogy a piac kö-zepén levő kut, mely több mint egy évtized óta befödve áll, közbiztonság szempontjából, rendőr-kapitány indítványára felbontatott, s a burkolat csakugyan rothadt, veszélyes állapotban taláta-tott. Felkéri a képviseletet határozni a felett, hogy a kut ismét befödésék-e, avagy kijavítva, ismét átadassék a közhasználatnak? A képviselet határozatilag kimondja, hogy a kut kijavítandó és a használatnak átadandó, azonban — tekintettel a város szorult anyagi viszonyaira — bármily ohajtandónak is tartaná egy csinosabb alaku szí-vattyus kuttal kiszíteni a piacot, jelenleg csupán egy kerek kutat rendel építtetni, s ennek ke-resztülvitelével a tanácsot megbizza, egyuttal fel-hatalmazza, hogy azt később — ha a város pénz-ügyi megengedik — szivattyura alkalmazza. Ezzel kapcsolatosan meghatározatlik az is, hogy mindhárom piaci kut mellé egy-egy 70—100 vedres víztartó készíttessék, melyek tavasztól őszig vízzel tele tartandók, hogy tűzvész eseten bőven legyen viz készletben. Mindezen intézke-dések pontos foganatosításával a tek. tanácsot bizza meg.

11. Elrendeltetett, hogy a városi lámpafák újra megfestendők.

12. Sz. M. kézdí-vásárhelyi lakosnak egy hat évre bérbe vett szénafürő való lemondása nem fogadtatott el. A szerződés fentartása határozat-tatott.

13. Bárá Szentkereszty Stephanie Kézdi-Vásá-rhely város diszpolgárnőjének értesítése, hogy

Tisza Kálmán Schomberg Ilona grófnő minisz-terelnöknek ő nagyméltóságának Kézdi-Vásárhely város diszpolgárnőjévé választásáról szóló disz-okmány átadatott az e czéla kiküldött bizottság által. A nemes bárónő, városunk human ügyeinek e nagylelkű harczosa, meleg szavakban emlékezik meg azon szívélyes fogadtatásról, melyben a bi-zottság részesült s egyuttal tolmácsolja ő nagy-méltóságának azon becses ígérteit, hogy jövőre nézve is mindent megtesz Kézdi-Vásárhely város és annak jótékony intézetei érdekében. A kép-viselet örvendetes tudomásul vevén ezen értesítést, egy a miniszterelnöknek, mint a nemes bárónő zajosán megéljenzte.

(Vége következik.)

Különfelek.

— Boldog ünnepeket kívánunk t. olvasó közönségünknek!

— Az érdem elismerése. Erzsébet királyasszony, mint a vörös kereszt egylet legfőbb védasszonya, zabolai gróf Mikes Benedekné ő méltóságát, az egylet körül szerzett érdemei elismerésüül, saját-kezüleg aláírt diszkamánnyal tüntette ki.

— Időjárásunk ugyancsak kedvezőtlen s inkább karácsonyra emlékeztet, mint husvétra. Tegnap és tegnapelőtt havazott, minek következtében a le-vegő nagyon meghűvösödött. Köröskörül a hegye-keket hó borítja s általában az egész vidék télies képet öltött.

— Rónay Jácint püspök Pozsonyban e hó 16-án meghalt. Halálának híre nagy részvétet keltett az egész országban. Tudománya európai híri volt s diszére vált a magyarak. Huzamos ideig volt Rudolf trónörökös és Mária Valéria főhercegnő nevelője, kiknek Magyarország történetéből tar-tott előadásokat.

— Szarvasmarhák megbélyegzése. Az új állat-egészségügyi törvény végrehajtása tárgyában ki-adott miniszteri rendeletben a törzskönyv-veze-tésre kötelezett határszéli községek arra voltak kötelezve, hogy a szarvasmarháknak jobb potája látható el bélyeggel. Minthogy ezen eljárás előre-láthatólag veszélyes következményeket vont volna maga után, Csik megye közönsége felírt a földmívelési miniszteriumhoz az iránt, hogy a bé-lyegzésnek a marha jobb farán való megjelése engedtetné meg. Ezen felírat folytán nevezett miniszterium előbbi rendeletét meg is változtatta, s az ország valamennyi törzskönyv-vezetésre kö-telvezett községeinek megengedte a jobb faron való bélyegzést.

— A gyergyószentmiklósi szegény tanulókat segé-lyező ronghasznosító egyesület hangversenye vissza-vonhatatlanul folyó évi május hó 5-én tartatik meg.

— Erdély faiparának jelentékeny lendületet van hivatva biztosítani az a kolozsvári pénzintézetek és elsőrendű üzletek által tervezett „Fa-kereskedő részvénytársaság”, mely 150,000 forint alapítókéval alakul meg 1500 drb 100 frtos rész-vényekre. A részvényekből már 1000 drb az ala-pítók által jegyeztetett, 500 drbra pedig a társa-ság most aláírás felhívást bocsát ki a nagy kö-zönséghez. Erdélynek oly gazdag fa-anya-ga van még fölhasználatlanul, hogy minden erre irányuló kísérlet már nemzetgazdasági szempontból is a legteljesebb méltánylásra tarthat igényt.

— Czifra Ferenc és fiai jó nevű kereskedő-czég Gyergyó-Szentmiklóson szeszgyárt fog felállítani. Az erre szükséges engedélyt már megkapta, s az építkezés is folyamatban van, egy a nyár folyamán a gyár meg is kezdheti működését.

— Értesítés. A kézdí-vásárhelyi önkéntes tűz-oltó-egylet tagjai értesítetnek, hogy Szőcs La-jos (szűcs), ki kötelességeinek többszöri felszólítás és megintés dacára sem tett eleget, a parancs-nokság folyó évi ápril 15-én tartott ülése 15. szá-mu határozatával az egyleti tagok sorából töröl-tetett. Kézdi-Vásárhely, 1889. ápril 18-án. Ko-vács Dániel, főparancsnok. M. Székely János, titkár.

— Köszönetnyilvánítás. A helybeli önkéntes tűz-oltó-egylet parancsnoksága a folyó évi ápril 15-én tartott üléseben örömmel értesült arról, hogy Turóczi László ur egyletünk részére a brassói tűzoltó-egylet mászóházának alakját kicsinyben lemintázta. Ezen újabb áldozatkészségért fo-gadjon itt a nyilvánosság terén is elismeréssel pá-rusult köszönetünket. K.-Vásárhely, 1889. április 18-án. Kovács Dániel, főparancsnok. M. Székely János, egyli. titkár.

RÖVID HIREK.

A pápa gyöngélikedik. Remélik azonban, hogy a melegebb napok beálltával ő szentsége állapota javulni fog. — Éhínség van Trencsénben a tavalyi rossz termés miatt. — Nagy bányalégrobbanás volt közelebről a tiefblaui köszönbányában 250 mé-

ternyi mélységben. A benn volt 13 munkás közül 8-at halva huztak fel. — „Jelentem alásan.” Elke-seredett a 62-ik gyalogezred egy káplárja a miatt, hogy nem léptették elő, s föbelötte magát. Az öngyilkos, ki épen napos volt, halála előtt pár peroczel ezt írta a jelentési könyvb: „Ma éjjel Eczetes káplár agyonlötöte magát.” — Lauka Gusztáv veterán író közelebb fogja megtartani félszá-zados írói jubileumát. — 335 ezer frt hiányt fedeztek fel a napokban az aradi kereskedelmi és ipar-banknál Az érdekelte közönség körében nagy a nyugtalanság. A betétek összege 359,700 frtra rug. — Sándor szerb király a nyár folyamán meg fogja látogatni királyunkat. — Óriási erdőégés volt közelebről Virginiában. A 10 mérföld hosszú és 4 mf. széles területen pusztított tűz 300 tanyát és számos családot semmisített meg. — 400,000 frank deficitet eredményezett a tavalyi brüsszeli világ-kiállítás. — Nyolczszoros gyilkosság. Texas ameri-kai államban közelebről egy angolt a feleségével és hat gyermekével együtt meggyilkoltak s azután rájuk gyújtották a házat. A véres tettét veje kö-vette el egy más ember segítségével. — Anglia mult évi költségvetése 2,800,000 font sterling fö-lösleget mutat.

Közzgazdaság.

Az Erdélyi Gazdasági Egylet leg-újabb kiadványa: „A czukorrépa-termelés vezér-fonala”. Irta Szemere Huba. Az erdélyrészi czukor-répa-termelőknak kérésükre díjtalanul adja az egylet. A füzetből érdekesnek tartunk két feje-zetet, mint időszerű mutatóvnyt, közölni: a ta-vaszi munkáról, s a répamag választásáról.

A talajnak megfelelő czukorrépa ki-választása.

A czukorrépa jóságát valamely vidékre nézve nem a répatermés tömege, hanem az egy holdon termelt czukormennyiség magassága határozza meg. Igen sok czukorrépa-fajt hoztak már létre a magtermelők, így pl. vannak olyanok, melyek nem bírnak igen magas czukortartalommal, de e helyett magas hozamot szolgáltatnak; mások igen lelküismeretes talajmívelés és trágyázás mellett nagyon szép eredményeket képesek felmutatni, a nélkül, hogy elhanyagoltabb viszonyok között valamit érnenek, mint pl. az erre a czéla tenyész-tett répafajok.

Íme néhány czukorrépa-faj leírása:

1. A fehér, szilárd czukorrépa. A gyök alakja husszakas, körteidomu, melyet hosszúnak nem lehet mondani. Ugy a külső, mint a répa husa fehér és tömött. A levél fölfelé álló és zöld s csak éres után hajlik le. A répa feje kerekded és csak kevéssé emelkedik ki a földből. Ezen faj kissé kö-vetelő, magas hozamokat csak kitünően elkészí-tett, mély és jó erőben levő talajban ad. A répa mé-nisége kevés sőtartalma miatt igen jó. Termé-lésével ugyan még mindig foglalkoznak; de mi-után belőle már több megállapodott és kisebb igényű fajokat állítottak elő, inkább ezek ajánl-hatók termelésre.

2. A quedinburgi czukorrépa orsódal alakkal, finom — olykor rózsás — hussal, kis számu, sötét zöld levéllel, rövid, vékony levéllel bír. A levél szélei kissé csipkés, a lemez mérsékeltlen hullá-mos. Ezen fajnak előnye, hogy 14 nappal hama-rább érik, mint a többi és magas czukortartalom-mal bír, mely könnyen kizsákmányolható. Miután a talajjal szemben nem oly követelő, mint az előbbi, oly helyeken, hol a czukorgyártást korán kezdik meg, termelése nagyon ajánlíható. Hozama kielégítő. Kapható Dippénél Quedinburgban (Né-metország).

3. Az imperial czukorrépa nyulánk, körte alakú gyökkel, fehér hussal, kissé a földből kiálló fejjel, elég sok hullámos és a széleken gömbölyűen ki-csipkézett levelekkel bír. Újabb időben ezen faj kis változáson ment keresztül, a mennyiben akad közöttük pirosas levélnyel és a levelek az inak között nem olyan hullámosak, mint a milyenek előbb voltak. Tenyésztőjük Knauer, Gröbersen (Szászországban).

Ezen három említett fajnak a származékai közé tartozik:

4. A klein-wanzlebeni czukorrépa, mely nagyon hasonlít az imperial répához. Levelai és levél-nyele, valamint levélinaiz zöldek, gyöke orsó-alaku, a gyök feje nem látszik ki a földből. Levelai a földön szét szórtak terülni. Jó talajban mennyi-ségben minden faj között a legjobb termést adja. Az egy holdról aratott czukormennyiség próba-veletseknél ennél a fajnál volt a legnagyobb. Ter-melője Rabette és Giesecke Gross-Wanzlebenben (Poroszország).

5. Az electoral czukorrépa kevésbé jó talajon jobb termést ad, mint az imperial répa. Beszer-zési forrása Knauer Gröbersen (Szászország).

6. A Vilmorin-féle czukorrépa Vilmorintól, egy francia magkereskedőtől ered, ki ezen fajt már az 50-es években kezdte tenyészteni, még pedig tekintet nélkül a répa alakjára és származására, de különös figyelemmel czukortartalmára, Czukor-

tartalma minden répa-fajnál magasabb, mind a mellett, hogy utolsó időben az alakra való tekintet miatt cukortartalmának régi magasságából veszített. Minőségét a talajviszonyok sem igen befolyásolják, úgy, hogy televénydus és légenyben gazdag diluviális és alluviális talajokon is kitűnő minőségű terméseket ad. Chilisátróm és kénsavas ammonium (összszel használva az utóbbit) minőségére befolyással azért nincsen, mert Vilmorin ezen répa-faj tenyésztésénél mindig erősen megtrágyázta a talajt. Beszerzési forrása: Vilmorin, Páris. Legajánlatosabbak a fehér és rózsaszínű fajok között az utóbbiak.

7. A Legrand-féle cukorrépa hasonlóképen franciaia eredetű. Ezen fajt, melyet a francziák betterave conciliatricenek neveznek (tetemes cukortartalma és bő termései miatt), magasan álló levelek (a fehér fajnál zöld, a vörösnél vörösen vagy sötétvörösen csikolt levelek), közép nagyságú, karcsú, felül olykor gömbölyűen felfújt gyök és kis fej jellemzik, melyen csekély számú levelek ülnek. A gyök színe lehet rózsza, vörös és fehér színű. A Vilmorin-féle répánál nagyobb, de cukortartalomban szegényebb répát szolgáltat. Míg a Vilmorin-féle répa sikszagon ad kitűnő terméseket. Beszerzési forrása: Simon Legrand, Versée (Franciaország).

A talaj előkészítése tavasszal.

A tavaszi munkálatok nem irányulnak többé a talaj mélyítésére, hanem kizárólag csak annak porhanyítására. A mint az időjárás megengedi és a répa-föld felső része kiszáradt, megkezdhetjük a Colemann-féle kultivátorral (5—5 darab vassal 115 frt Clayton és Shuttleworthnál Budapest) vagy Clayton és Shuttleworth mélyítő boronájával (ugyanott 128 frt) a boronálást, mely mivelettel annál kevésbé kell késnünk, mennél hamarabb száradt meg a talaj. A téli nedvességet ugyanis minden módon fenn kell tartanunk, ha magas termést akarunk biztosítani magunknak; ezt pedig legbiztosabban korai boronálással érhetjük el. Többszöri hengerezéssel kísért boronálás úgy a talaj porhanyításának, mint a fölburjánzó gyom kiirtásának szempontjából nagyon ajánlható.

A cukorrépa a szó teljes értelmében kerti mivelet kíván; ez pedig tavaszi szántás mellett kivihetetlen, már csak azért is, mert ha korán szántunk, akkor a talaj még félig száraz, félig nedves összefüggő rögöket enged fölhozni, melyek

még oly szorgalom mellett sem hengerezhetők simára; ha pedig későn szántunk, elvesztjük a talaj nedvességét, miáltal kockára tesszük terméstünket annál is inkább, mert a cukorrépánál késői vetés csak félterméseket szolgáltat. Mind a mellett azonban vannak esetek, a mikor a tavaszi szántás kikerülhetetlen. Így pl. nedves tél alkalmával — különösen ha arra nem következik száraz tavasz — a talaj úgy megfekszik, hogy kénytelenítve vagyunk, legalább egy félig-meddig mély szántást adni, még pedig lehetőleg korán, hogy a meleg időjárás ne szárítsa ki egészen a répa-földet. Ha azonban a talaj nem folyt össze, semmiesetre se vegyük elé az ekét, mert a tavasszal képződött rög az egész esztendőn keresztül hozzáférhetetlen lesz a növény gyökereihez.

212-ik közlemény

a háromszéki megyei „ERZSÉBET” árvaleány-nevelő intézet javára Réty község lakosai által tett szíves adakozásokról.

Pap Bálint 2 kr. Sütő Béla 10 kr. Székely Berta 5 kr. Maksai János 2 kr. Roth Viktor 10 kr. Rápolti Mózes 40 kr. Edelstein Henrik 10 kr. Szotyori József 10 kr. Bajos A. Barabás András, Gazda Károly, Téglás András, Kovács József, Majos Ferencz, Papucs József, Kis Antal, Fábán István, Varga Elek, Pap János, Varga László, Varga Ferencz, Majos Boldizsár, Modi György, Kis Ádám, Kovács Mihály, Dinitrás István, Maksai János, Dinitrás János 1—1 liter, Keresztes József, György Jakab, Csűsz István, Majos Tamás 2—2 liter, id. Modi György, Csűsz Mihály 4—4 liter, Fekete János, Péter József, Bajkó Dénes 10—10 liter rozs. Kis Lázár 6 cső, Pap Lázár 10 cső, Salamon András 20 cső, Fábán József, Petrikó Gergely, Barti József, Maksai István, Zoltáni László, Losonczy Antal, Majos Ferencz, Varga Sándor, Kovács László, Kovács Ferencz, Damitras István, Opra József, Maksai Ferencz, Kovács András 1—1 liter, Fábán László, Varga Dávid, Kovács István 2—2 liter, Szotyori József 4 liter törökbuza.

Fogadják a nemes szívű adakozók az árvák nevében kifejezett hálás köszönetünket.

Kézdi-Vásárhely, 1889. ápril 19.

Br. Szentkeresztly Stephanie,
előnk.
Székely Málvin,
jegyző.

Felölös szerkesztő és kiadó-tulajdonos:
Ifj. Dobay János.

Egy jó könyv.

..... A küldött könyv útmutatásai ugyan rövidke és velősek, de mintha csak a gyakorlati használatra termettek volna; nekem és családomnak a legkülönbözőbb betegségek esetében igen kiváló szolgálatokat tettek! Így és hasonlóképen hangoznak a köszönőiratok, melyeket Richter kiadó-intézete „A Betegbarát” című, rajzokkal ellátott könyv elküldéséért majdnem naponként kap. Mint az ahöz nyomtatott s a szerencsésen meggyógyítottaktól származó értesítések tanúsítják, az abban foglalt tanácsok követése által még oly betegek is gyógyulást nyertek, a kik már minden reményt feladtak. E könyv, melyben hosszú évek tapasztalatainak eredményei vannak letéve, megérdemli a legkomolyabb figyelembevételt minden beteg részéről, bármi bajban is szenvedjen. Ki e becses könyvet megszerezni óhajtja, az így egyszerűen egy levelező lapra magyar nyelven „Egy betegbarátot” és pontos címét s címzeze a levelező lapot Richter kiadó-intézetébe • Lipcsében. A megküldés ingyen történik. •

ELADÓ EGY 3¹/₂ ÉVES SZÉP

SVÁJCZI BIKÁ

a Gróf MIKES-féle uradalomnál Zabolán.

Zabola, 1889. ápril 11.

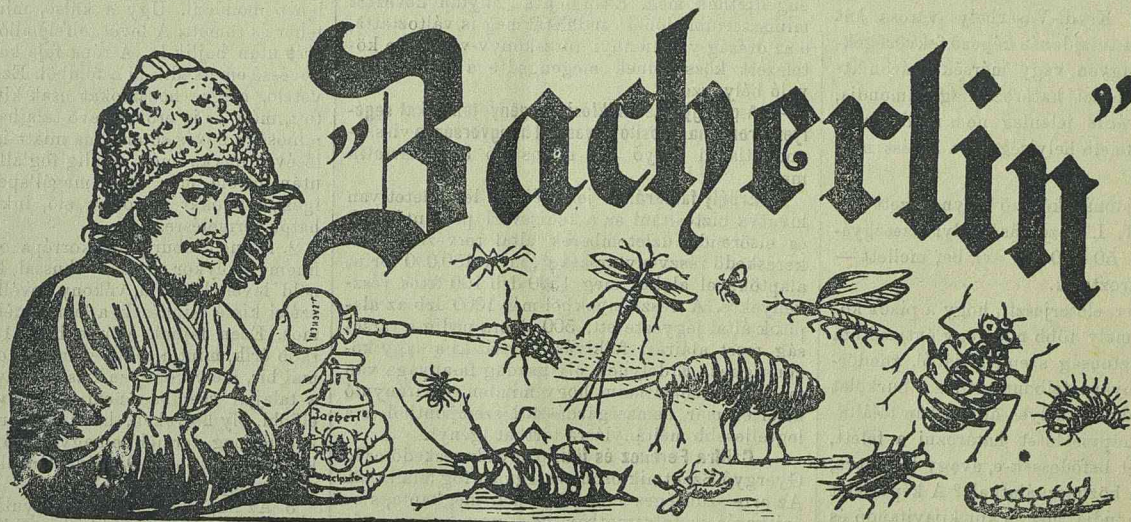
Erdős László,
tiszttartó.

9-9

ELADÓ HÁZ.

A Pap Mihály udvarán levő Popovits András féle ház szabad kézből eladó. Bővebben tulajdonosnál értekezhetni.

1-2



A legkitűnőbb szer valamennyi rovar ellen!

E kiváló különlegesség meglepő erővel és gyorsasággal semmisíti meg a lakásokban, konyhákban, vendéglőkben, ugyszintén a házi állatainkon, istállóknak, növényeken, üvegházakban és kertekben levő kártékony bogarakat. Valódi minőségben csakis eredeti, aláírással és védjegygyel ellátott üvegekben kapható. A mi papirban kimérve árultatik, sohasem valódi „Zacherl-különlegesség”!

J. ZACHERL. Bécs, belváros, Goldschmied-utca 2.

K A P H A T Ó:

Kézdi-Vásárhelyt: Janesó Geiza gyógyszer-tárában.
" Kovács Ferencz gyógyszer-tárában.
" Csizsár Pál kereskedésében.
" Dávid János kereskedésében.
Csik-Karczfalván: Boldresz Ferencz-nél.
Csik-szeredában: Gál József kereskedésében.

Előpatakon: J. Müller gyógyszer-tárában.
Sepsi-Szentgyörgyön: Betegh Bálint gyógyszer-tárában.
" Dávid György gyógyszer-tárában.
" Goldstein Jakab kereskedésében.
Uzonban: Temesváry G. és fiainál.